

सार्वजनिक आरोग्य विभाग आणि
HP Enterprises Pvt. Ltd. यांच्या
मध्ये झालेल्या सामंजस्य
करारानुसार राज्यामध्ये प्रायोगिक
तत्वावर राज्या मध्ये E-Health
Center सुरु करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: पीएचडी -३००११/प्र.क्र.३७५/२०१६/आ -७
१० वा मजला, गो. ते. रुग्णालय संकूल इमारत
नवीन मंत्रालय, मुंबई - ४०० ००९
तारीख: २९ जून, २०१६.

प्रस्तावना :-

माहिती तंत्रज्ञान विभाग, महाराष्ट्र शासन आणि मायक्रोसॉफ्ट कॉर्पोरेशन यांच्यामध्ये मेळघाट परिसरातील हरीसाल येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रामध्ये Telemedicine सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत दिनांक २१ एप्रिल, २०१६ रोजी मा. मुख्यमंत्री यांच्या उपस्थितीत सामंजस्य करार झालेला आहे. मेळघाट परिसर हा दुर्गम आदिवासी भाग असून तेथे पुरेशा प्रमाणात दळण वळणाची साधने व आरोग्य सुविधा उपलब्ध नाहीत. या परिसरातील नागरीकांना विशेषज्ञांचे मार्गदर्शन व आरोग्य सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी तेथे Telemedicine च्या सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत Hewlett-Packard Enterprises India Pvt. Ltd. या संस्थेमार्फत Cloud Technology युक्त E-Health Center सुरु करण्यात येणार असून त्याद्वारे खालीलप्रमाणे अत्याधुनिक सुविधा पुरविण्यात येणार आहेत :-

- १) Medical Equipment's for Telemedicine
- २) Integration of Medical Equipment's with E.M.R. on Health Ground
- ३) I T Equipment's for Primary Health Center
- ४) Dash Board for Monitoring Public Health Center

उपरोक्त सुविधा सुरु करण्यासाठी H P Enterprises आणि सार्वजनिक आरोग्य विभाग यांच्यामध्ये दिनांक ७ जून, २०१६ रोजी सामंजस्य करार करण्यात आला असून त्यानुषंगाने E Health Center सुविधा राज्यातील आदिवासी भागात आणि Toll Free क्रमांक १०८ वरील सुसज्ज रुग्णवाहिकांमध्ये सुरु करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन होता. यासंदर्भात पुढील प्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे.

शासन निर्णय :-

H P Enterprises Pvt. Ltd., या कंपनीच्या सामाजिक बांधिलकीच्या निधीमधून (CSR) राज्यातील एकूण ६ प्राथमिक आरोग्य केंद्रांच्या ठिकाणी आणि मंत्रालय परिसरातील १० MEMS (Maharashtra Emergency Medical Services) अति सुसज्ज रुग्णवाहीकांमध्ये E Health Center / Mobile E Health Center सेवा कार्यान्वित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. २. उपरोक्त प्रकल्प ३ वर्षांसाठी प्रयोगिक तत्वावर कार्यरत ठेवण्यात येईल. या कालावधीत सदर E Health Center / Mobile E Health Center च्या उभारणी, देखरेख, AMC, CMC यावरील संपूर्ण खर्च H P Enterprises Pvt. Ltd., यांच्यामार्फत करण्यात येईल आणि E Health Center शी संबंधित वैद्यकिय अधिकाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात येईल. या E Health Center / Mobile E Health Center मार्फत देण्यात येणाऱ्या आरोग्य विषयक सुविधा सर्व नागरीकांसाठी मोफत असतील.

३. सदर प्रकल्पांतर्गत राज्यातील १) हरीसाळ, जिल्हा अमरावती, २) गोपीनाथगड, ता. परळी, जिल्हा बीड, ३) खापर ता. अककलकुवा, जिल्हा नंदुरबार, ४) पोटेंगांव तालुका/ जिल्हा गडचिरोली, ५) गोरा, ता.वाडा जिल्हा पालघर येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या आवारात आणि विधानभवन /मंत्रालय परिसर मुंबई येथे E Health Center उभारण्यात येईल. या ठिकाणी E Health Center साठी जागा, वीज, पाणी, मनुष्यबळ इत्यादी सुविधा उपलब्ध करण्याबाबत संबंधित विभागीय उपसंचालक, आरोग्य सेवा यांनी तातडीने कार्यवाही करावी. यासाठी अतिरीक्त संचालक, कुटूंब कल्याण कार्यालय, पुणे यांनी आवश्यक त्या मार्गदर्शक सुचना संबंधितांना द्याव्यात.

४. Mobile E Health Center बाबतचा नियंत्रण कक्ष कार्डियोलॉजी डिपार्टमेंट जे.जे. समुह रुग्णालय व वैद्यकीय महाविद्यालय, मुंबई येथे कार्यान्वित करण्यात येईल. सदर प्रकल्पांतर्गत हृदय रोगाशी संबंधित तातडीच्या समस्यावर टोल फ्री क्रमांक १०८ च्या रुग्णवाहिकेस प्राप्त झालेल्या संदेशानुसार असे रुग्ण रुग्णवाहिकेत दाखल झाल्यानंतर त्यांच्या हृदय रोगाच्या संबंधित तपासण्या या रुग्णवाहीकेत करण्यात येवून तपासणी अहवाल रुग्णवाहीका जे.जे. रुग्णालय येथे पोहचण्या आगोदर जे.जे. रुग्णालयाच्या कार्डियोलॉजी डिपार्टमेंटला Cloud Technology च्या आधारे पाठविण्यात येतील. जेणे करून रुग्ण तेथे पोहचेपर्यंत त्याच्यावर उपचार करण्याची पुर्व तयारी करून रुग्ण रुग्णालयात दाखल झाल्यानंतर त्याच्यावर योग्य ते उपचार तातडीने करणे शक्य होईल.

५. रुग्णांवर तातडीचे उपचार करण्यासाठी जे.जे.समुह रुग्णालय व वैद्यकीय महाविद्यालय भायखाळा, मुंबई येथील कार्डियोलॉजी विभागात मोफत उपचार सुविधा उपलब्ध करून देण्यात यावी. या रुग्णालयाच्या नजीकच्या परीसरातील १० ALS / BLS रुग्णवाहिकांमध्ये Mobile E

Health Center सुविधा प्रायोगिक तत्वावर उपलब्ध करून देण्यात यावी. यासाठी रुग्णवाहिकांची निवड प्रकल्प संचालक, EMS, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान यांनी कार्डियोलॉजी विभाग प्रमुख जे. जे. रुग्णालय यांच्या सल्ल्याने करावी आणि सदर रुग्णवाहिकांमध्ये Mobile E Health Center सेवा कार्यान्वित करण्याबाबतची कार्यवाही करावी.

६. सदर E Health Center ची उभारणी करण्यासाठी श्रीमती अर्चना पाटील, अतिरिक्त संचालक आणि श्री. देशमुख, उप संचालक, कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे (दुरध्वनी क्र.०२०-२६०५८७३६/१३९/ ४७६) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्यांनी संबंधित जिल्हा प्रशासनाशी समन्वय साधून E Health Center साठी जागेची निवड (Site Selection) करण्याबाबतची कार्यवाही करावी.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६०६१५१७४००३२४१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मनोहर ठोंबरे)

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव

प्रत:-

- १) आयुक्त, कुटुंब कल्याण तथा संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- २) संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई.
- ३) अधिष्ठाता, जे. जे. समुह रुग्णालय व वैद्यकीय महाविद्यालय, मुंबई.
- ४) प्रकल्प संचालक, EMS, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ५) कार्डियोलॉजी विभाग प्रमुख, जे. जे. समुह रुग्णालय व वैद्यकीय महाविद्यालय, मुंबई.
- ६) उपसंचालक, मंडळ कार्यालय, ठाणे/नाशिक/अकोला/लातुर/नागपूर/कु.क. कार्यालय, पुणे.
- ७) सहसचिव यांचे स्वीय सहायक.
- ८) निवडनस्ती.